

# REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu Strada Bayer Nr. 1-3.

**Abonamentul pe an:** în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500 —; pentru particulari Lei 400 —; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300 —. În străinătate Lei 800 —. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6 —.

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Universității Regale Ferdinand I.  
din CLUJ.

308 10 29

## Sumarul:

EMPLARUL Schimbarea de azi. — Urmărirea bunurilor imobiliare și impozitul proporțional. — Scăderea dobânzilor. — Anul economic 1927. — Bugetul Statului pe 1928. — Impozite. Legea timbrelor. — Invitare la abonament și rugare. — *Cronică:* Necrolog. O rectificare. Conținutul propriu la Sueursala băneii „Albina” din Cluj. Băncile Unite Economică și Hipotecară, Cluj. Retragerea Coroanelor din circulațiune. Un mic exemplu. — Publicațiune.

## La schimbarea de azi.

Cu numărul de față „Revista Economică” intră în al XXX-lea an al existenței sale și-și reia totodată apariția în Sibiu, de unde a fost pornită, acum aproape trei decenii, de regretatul Dr. Cornel Diaconovich, fondatorul și primul ei redactor.

Drumul străbătut a fost nu numai lung, ci adeseori și anevoios.

Nu de dificultăți materiale voim să amintim. Mulțămim înțelegerii și spiritului de jertfă al băncilor noastre, sprijinul pecuniar nu i-a lipsit acestui organ aproape nici când.

Dificultatea cea mai mare, cu care a avut să lupte aproape în permanență în trecutul ei, a fost prea puținul sprijin intelectual, ce i s'a dat din partea celor chemați și datori a i-o da.

Această mare dificultate s'a resimțit mai ales, în anii ultimi, punând, nu odată, la grea încercare însași existența acestui vechi organ financiar-economic românesc din Ardeal, mutat la 1920 la Cluj, cu cele mai bune nădejdi, cari însă au rămas nerealizate.

Cauzele indiferenței manifestată față de această revistă, de cei-ce au stăruiț

pentru mutarea sediului în „noul centru al vieții economice românești”, cum îi plăcea să se numească Clujul, în primii ani de după Unire — nu le cercetăm.

Ținem numai să exprimăm din pri-lejul schimbării de astăzi, întreaga noastră recunoștință, directorului de până acum al acestui organ, dlui V. Vlaicu, care cu toate împrejurările neprielnice din ultimii ani, a perseverat în a menținea suflul vieții „Rev. Economice”. Fără această perseveranță desinteresată, organul nostru ar fi fost nevoit să-și suspendeze apariția ori să dispară cu totul. Și aceasta ar fi însemnat, fără îndoială, un regres, o reală pierdere pentru organizația noastră economică-financiară din Ardeal.

Căci este cert, că „Rev. Econ.”, care în trecut a făcut bune și reale servicii publicului său cetitor și cercurilor, ce au susținut-o, își are și în situația schimbată de azi rostul ei și o misiune de împlinit și încă poate chiar în măsură mai potențată decât în trecut.

Organ de orientare, informare și îndrumare a băncilor noastre, și prin aceea a vieții noastre economice, în trecut, „Revista Economică” trebuie să rămână aceeași și în viitor.

O reclamează aceasta vremurile schimbate, transformările mari și adânci, ce au survenit după războiu în întreaga viața economică a acestui colț de țară și desorientarea, ce s'a înstăpânit, pe alocurea, între conducătorii instituțiilor noastre financiare și care a început să dea uneori roade deadreptul îngrijitoare.

Vechimea și trecutul acestui organ, credem, că ne dispensează, să prezentăm cetitorilor noștri, un program amănunțit,

asupra felului cum înțelegem să ne de-gajăm de însărcinarea, ce luăm asupra-ne.

Programul nostru se rezumă în câteva cuvinte: înregistrarea conștiincioasă a tuturor evenimentelor și manifestațiilor de ordin financiar-economic din țară și îndeosebi din părțile ardelenale ale patriei noastre; studiarea și comentarea tuturor legilor în ființă și viitoare, în raport cu viața economică și în aplicarea lor și ocrotirea și apărarea intereselor cercurilor financiare-economice, fără deosebire de naționalitate, căci în chestiuni economice, nu cunoaștem decât un singur front unic și vom ridica glasul ori de câte ori vom socoti, că aceste interese sunt desconsiderate, lezate ori periclitate.

Pentru a ne putea împlini cât mai bine chemarea avem însă nevoie, de ceeace a lipsit până acum, mare parte, acestui organ. Avem nevoie de concursul intelectual al publicului nostru cetitor. Îl rugăm să ne acorde acest concurs, cât mai larg posibil.

## Urmărirea bunurilor imobiliare și impozitul proporțional.

Prin art. 130 noua lege a timbrului a instituit o comisiune pe lângă ministerul finanțelor pentru rezolvirea dificultăților de aplicare a dispozițiilor acestei legi.

Presă anunță că această comisiune a hotărât, că impozitului proporțional dela art. 15 § 1 din legea timbrului sunt supuse și înscrierile ipotecare prin execuțiune silită.

Art. 15 § 1 prevede: sunt supuse la impozitele proporționale sau progresive de mai jos, cari se percep exclusiv prin viză, următoarele acte și fapte juridice:

„§1. Actele de anticreză și de ipotecă = 1.20‰”;

„permisiunile ulterioare de întabulare sau înscrisiune date de debitori unui creditor cu privire la orice alte creanțe civile sau comerciale = 0.70‰”.

Execuțiunea silită nu este nici act de ipotecă, nici permisiune ulterioară dată de debitor. Ea este o serie de fapte juridice, neimpuse la acest articol, fapte făcute în vederea urmăririi silite a bunurilor nemisțătoare pentru realizarea unei creanțe.

Hotărârea comisiunii speciale, contrazice textului legii și constituie o interpretare extinctivă inadmisibilă în materie fiscală.

Legea timbrului este o lege de unificare și astfel nu este permis ca aplicarea ei să aducă o regiune a țării în o situațiune mai grea, decât pe alta.

În sistemul cărților funduare urmărirea bunurilor imobiliare are următoarele faze:

1. Înscrisiunea în cartea funduară a dreptului de execuțiune silită asupra ipotecii întabulate de mai înainte, sau dacă pentru asigurarea creanței urmărite nu există ipotecă, — întabularea dreptului executoriu de ipotecă; atât înscrierea (notarea), cât și întabularea se ordonă în ordonanța de executare de către judecătorul de întâta instanță, în fața căruia s'a judecat procesul, sau care în caz de proces ar fi competente să judece; oficiului cărții funduare este rezervat dreptul de a dispune sau refuză înscrierea, după cum aceasta în baza dispozițiilor regulamentului funduar se poate face sau întâmpină piedeci.

În afară de aceste două înscrieri, mai există înscriere și prin prenotare, aceasta atunci când se tratează de executare de asigurare, care se preface în deplin drept de urmărire, numai dacă se dă ordonanță de executare silită și aceasta se aduce la îndeplinire în cartea funduară;

2. a doua fază a urmăririi bunurilor imobiliare este vânzarea în licitațiune publică, iar a 3-a distribuția prețului de vânzare.

În vechiul regat urmărirea bunurilor imobiliare începe prin un comandament (somațiune, notificațiune) făcut de creditor datornicului, cuprinzând copie după titlul executoriu, somația de a plăti și înștiințarea că dacă nu va plăti, se va face vânzarea cutărilor și cutărilor imobile. După 30 zile dela comunicarea comandamentului, portărelul se va transporta la locul situației imobilului urmărit și acolo va încheia proces verbal de situație. Se vor emite apoi afișele și publicațiunile de licitație, un judecător însărcinat de președinte, făcând tabloul ordinii creditorilor, după care ei au a se plăti, potrivit cu titlurile lor de preferință. După vânzare urmează distribuția prețului de vânzare. Evidența urmăririlor se face prin transcrierea în extract în un registru special de urmărire a comandamentelor prealabile și a urmăririlor de venituri. Ele nu se transcriu în registrul de ipotecă.

În vechiul regat deci aceste înscrieri sunt scutite de impozitul proporțional de 1.20‰, respectiv 0.70‰.

Se zice, că hotărârea comisiunii speciale ar fi fost determinată de administrațiile financiare din Transilvania, cari nu înțeleg pentru care motiv aceste înscrieri să nu fie impuse sub imperiul legii de unificarea timbrului, câtă vreme în timpul legiuirilor ungare ele erau impuse.

Da, legea ungară de timbru nu impunea actele de ipotecă și permisiunile ulterioare de ipotecă, ci înscrierea. Actele și permisiunile ulterioare erau supuse sau numai timbrului fix de 1 coroană, sau după distincțiunile taxei timbrului progresiv prevăzut pentru acel tip de creanță.

Noua lege a timbrului nu se interesează, dacă creditorul face sau nu înscrierea, ei îndată ce actul său cuprinde constituire de ipotecă, urmează să se plătească impozitul dela art. 15 § 1.

Legea timbrului dispune la art. 35, că pentru toate actele impuse, părțile vor achita taxele sau impozitele cuvenite, încă dela formarea lor, indiferent de autentificare ori întărire. Când vor achita următorii impozitul? Când cer executarea? Când ordonanța sosește la cartea funduară? Și ce se întâmplă, dacă executarea nu se încuviințează sau deși s'a încuviințat, ea nu se aduce la îndeplinire de către cartea funduară? Ce se întâmplă când se face numai înscrierea dreptului de executare sau se face o prenotațiune prin execuțiune de asigurare? În sistemul vechilor legiuri fiscale, toate aceste chestiuni erau reglementate în lege și dificultăți nu se puteau ivi, pentru că impozitul era scadent numai după înscriere. Noua lege nu reglementează aceste chestiuni, pentru motivul binecuvântat că ea nu impune înscrierile, ci actele de ipotecă și permisiunile ulterioare. Interpretarea extincțivă și contrară legii, menționată mai sus, ridică o serie interminabilă de dificultăți și șicane creditorilor, nevoiți să urmărească bunurile imobiliare ale datornicului.

„Solidaritatea“, ca organul instituțiilor financiare din Transilvania ar trebui să intervină la Ministerul de finanțe pentru restabilirea și păstrarea situațiunei legale.

Dr. Lucian Borcia.

## Scăderea dobânzilor.

Ceea-ce așteaptă și doresc, de ani de zile, toate cercurile economice: agricultura, industria și comerțul, ca și cercurile financiare, și în fine toată lumea, reducerea dobânzilor atât de excesive în ultimii ani, este pe cale a se împlini.

Se va împlini prin o acțiune energetică a Băncii Naționale, inaugurată în ultimele zile ale anului expirat, în înțelegere cu guvernul.

Banca Națională, bazată pe stabilitatea de fapt a valutei noastre, realizată mare parte și prin politica sa rațională de devize, urmată de mai mult timp, a socotit sosit timpul să intervină pe piață cu noi resurse pentru a determina o însuflețire a activității economice a țării.

Pune în vedere băncilor solide, cari oferă garanțiile necesare de siguranță și de lichiditate, acordarea de credite noi, resp. majorarea creditelor, pentru satisfacerea trebuințelor de credit ale agriculturii, industriei și comerțului.

Condiționat însă, ca băncile, cari voiesc să beneficieze de aceste noi resurse, să-și ia angajamentul, de a reduce simțitor dobânzile la plasamentele lor, reducând, de sine înțeles, concomitent și dobânzile pentru depunerile spre fructificare.

După o anchetă, întreprinsă de Banca Națională, în cercurile băncilor, acestea au admis drept dobândă rezonabilă, dobânda de 18%.

Bazată pe aceasta Banca Națională, prin Sucursalele sale invită băncile, ca în viitor să nu încasseze după plasamentele lor o dobândă mai mare de 18%, inclusiv comisioane, iar la depuneri spre fructificare să bonifice o dobândă maximă de 12%.

Pentru a opera treptat această reducere a dobânzilor, Banca Națională acordă băncilor termenul de 1 Aprilie a. c., urmând ca dela 1 Octombrie 1928 încolo, dobânda plasamentelor să nu depășească 15%, iar bonificarea după depuneri spre fructificare 10%.

E de sine înțeles, că punerea în practică a acestor reduceri importante și în termen atât de scurt va întâmpina la bănci dificultăți și va putea provoca chiar anumite perturbații.

Banca Națională se angajează însă să pună la dispoziția băncilor, cari din cauza reducerii dobânzilor depunerilor la 12%, ar fi expuse la retrageri mai mari de capitaluri, sumele necesare pentru satisfacerea deponenților.

Tot în vederea ușurării dobânzilor Banca Națională cere dela băncile mari, cari alimentează cu credit de scout băncile mai mici, să diminueze față de acestea dobânda la 10%, ori dacă în această dobândă nu ar afla conveniență — se abandoneze aceste operațiuni.

Pentru cazul din urmă Banca Națională pune în vedere băncilor mici, credite directe.

Banca Națională își rezervă a controla la băncile în legătură de afaceri cu ea, executarea întocmai a celor de mai sus și în caz de abatere, pune în vedere aplicarea de sancțiuni inflexibile, cari vor fi: la prima abatere reducerea imediată a creditului băncii vinovate la  $\frac{1}{4}$ ; la a doua abatere cu  $\frac{1}{2}$ ; iar ca ultimă măsură suprimarea totală a creditului.

Banca Națională mai cere ca băncile cu disponibilități mai mari de numerar, să pună acelea în circulație; mai departe așteaptă, dela bănci moderarea cheltuteliilor de administrație, a tan-

tiemelor și a dividendelor, considerate și acestea ca unele din cauzele scumpirii dobânzilor.

În fine, Banca Națională sugerează fuziunea băncilor mai mici pentru reducerea cheltuielilor de administrație.

Măsurile luate de Banca Națională, precum vedem sunt radicale și ducerea lor la îndeplinire, considerând și scurttimea timpului de transiție aprobat, va provoca dificultăți destul de însemnate cercurilor bancare și chiar perturbații în funcționarea lor.

Vor trebui însă învinse toate dificultățile și băncile să se adecueze împrejurărilor noi, ce le crează.

Intervenția Băncii Naționale a fost determinată de considerații superioare și efectele ei salutare nu vor întârzia a se manifesta asupra întregii noastre economii naționale.

## Anul economic 1927.

Anul 1927 n'a însemnat nici un progres în economia noastră națională și dacă în unele manifestări a vieții economice s'au constatat oarecari ameliorări, caracteristica generală a anului 1927 a rămas tot sărăcia.

Afară de motivele pur economice, viața noastră economică a fost influențată, în mare măsură, și de situația politică, atât cea internațională, cât și internă.

În politica internațională spiritul de pace, cel mai mare promotor al propășirii economice, a fost departe de a se realiza. Rivalitatea dintre marile națiuni pare că a mai crescut. Încercările de desarmare atât cele navale, cât și pe uscat au eșuat complet. America pretinde aurul europenilor, ce l-au împrumutat în timpul războiului. Conflictele internaționale s'au ținut lanț. Nu vom aminti conflictul anglo-rusesc, care se manifestă în tot locul, începând din îndepărtata China. Dar mai apropiat de noi, se dă lupta pentru dominarea Balcanului, pentru egemonia Adriaticii etc.

Cu toate acestea s'au făcut eforturi pentru apropierea popoarelor pe teren economic, dovadă Conferința internațională economică, ce s'a ținut la Geneva, în vara trecută.

La sfârșitul anului însă s'a întâmplat un eveniment important: stabilizarea legală a lirei italiene și decretarea convertibilității lirei în aur, pe de altă parte apropiata stabilizare legală a francului francez. Deci politica de revalorizare monetară a fost dată peste bord. Acest moment neapărat va avea repercursiuni favorabile și asupra politicii monetare din România și suntem convinși că 1928 ne va aduce stabilizarea de mult dorită.

În viața politică internă, moartea Regelui Ferdinand I, schimbarea guvernului, precum și moartea lui I. I. C. Brătianu, procesul optanților unguri, sunt tot atâtea momente, cari au influențat mai mult sau mai puțin viața economică.

Finanțele Statului n'au progresat nimic, cel mult impozitele au crescut în mod simțitor, deși valuta noastră n'a arătat oscilațiunile din anii precedenți. Bugetul anului 1927 a fost Lei 34.640 milioane, iar încassarile în primele 9 luni 24.430 mil. Bugetul C. F. R. a fost Lei 14.800 mil. al P. T. T. 1.769 mil. iar al Cassei de pensii Lei 444 milioane.

La Căile ferate nu s'a făcut nici un progres și nici nu se putea, schimbându-se regimul la C. F. R. după cum se schimbă ministrul de comunicații. S'a constatat că un tarif excesiv este dăunător nu numai producției, dar chiar și venitelor C. F. R.

Datoria publică nu o putem preciza cu exactitate fiind contractată în diferite valute. În bugetul anului 1927 amortizarea a fost prevăzută cu suma de Lei 5.956 mil.

În ce privește moneda s'a realizat o ameliorare vădită, în special în semestrul al doilea al anului, menținându-se la cursul de 3.20 fr. elvețieni. Aici trebuie să recunoaștem că Banca Națională a României a intervenit pentru menținerea Leului, în special în jumătatea a doua a anului, cumpărând sau vânzând devize pentru a opri fluctuațiunile bruscate a valutei, ceea ce este păgubitor producției și comerțului.

Împrumutul extern nu s'a realizat nici în anul 1927.

În anul expirat a fost aceeași lipsă de capital. Nici nu se putea altcum până când se menține plafonul Băncii Naționale de Lei 21 miliarde.

Scutul B. N. R. în primele 9 luni a anului 1927 a fost Lei 9123 milioane, din care 1 miliard jumătate pentru provinciile alipite și restul pentru vechiul Regat, față de întreg anul 1926 cu Lei 9301 mil. Circulația monetară a fost în Dec. 1927 Lei 21.032 mil. față de 1926 Lei 20.951 mil. și Dec. 1925 Lei 20.126 mil.

Criza de numerar în ultimele luni a anului, în aparență, s'a mai ameliorat, din lipsă de plasmamente sigure. A apărut un alt aspect rău a crizei economice, lipsa de afaceri. Nici nu-i mirare dată fiind mărimea dobânzilor. Cu toate acestea băncile au avut o situație mai bună ca în 1926. Capitalul străin a început să intre foarte timid, — prin împrumuturi particulare.

După statistica oficială, la soc. pe acțiuni, aflăm următoarele date:

În anul 1927 au fost în total 1099 bănci cu un capital de Lei 8.171 milioane, față de 1029 bănci cu capital de Lei 7.504 mil. în anul 1926, deci s'au creat 70 de bănci noi și capitalul a crescut cu 587 mil.

În 1927 au fost 1274 soc. industriale având capital de Lei 26.776 mil., 394 soc. comere. având capital de Lei 1.848 mil. și 67 soc. diverse cu capital de Lei 471 mil. În total 2804 soc. anonime cu Lei 37.267,885.955 capital.

Balanța comercială se prezintă pentru anul 1927 până la 1 Decembrie în felul următor: Import 31.145,026.785 Lei, Export 34.927,595.474 Lei, deci un activ de 3.780 mil.

Indicele de scumpete nu a arătat mari variațiuni, oscilând între 52 și 53; în genere scumpetea în Decembrie 1927 corăspunde cu cea din Decembrie 1926.

Recolta grâului în anul 1927 a fost superioară celei din anul 1926, în schimb porumbul a fost mai slab ca în 1926. În genere producția agricolă a fost mediocră și atât cantitativ, cât și calitativ inferioară celei din 1926. Suprafața arabilă a fost în 1927 de 12.3 milioane hectare, față de 12.2 mil. hectare din 1926.

Industria și comerțul s'a luptat cu vechile greutăți, cari s'au mai accentuat prin: impozite excesive, dobânzi prea mari și nestabilitate monetară. Falimentele au fost numeroase, deosemena și greutățile de plată.

În ce privește părțile ardelenene anul 1927 a fost un an destul de greu din punct de vedere economic.

Lipsa și scumpetea numerarului s'a menținut, cu mici ameliorări trecătoare, aproape întreg anul. O ameliorare mai durabilă a situației pieței de bani, manifestată prin o oarecare abundență la bănci, s'a putut înregistra abia în pătratul ultim al anului; provocând și o ușoară reducere a dobânzilor.

Lipsa și scumpetea numerarului a fost resimțită de toate straturile populației, dar mai ales de țăranime, care la acoperirea nevoilor sale de credit, provocate și ele, în unele regiuni de pagube elementare, a fost nevoit să plătească uneori dobânzi exorbitante și ruinătoare de 30%—40%.

Dar au suferit, din cauza dobânzilor exagerate, și industria și comerțul, cari s'au văzut nevoite să reducă producția și afacerile comerciale, astfel că criza de bani s'a transformat în criză de producție și de afaceri.

Una din cauzele principale ale scumpetei banilor în 1927 au fost dobânzile excesiv de ureate, plătite deponenților, de unele bănci lipsite de capitaluri proprii, fapt care a dat naștere unei concurențe îngrijitoare între bănci — spre paguba economiei naționale.

Anul expirat ne-a adus și câteva crachuri în știrurile băncilor minoritare din Arad, Cluj, Timișoara etc., provocate de lipsa de prevedere și de angajări în afaceri nebancale. Din aceleași motive au ajuns în dificultăți și câteva bănci ale noastre, cari însă mulțumită intervenției Băncii Naționale și a unor bănci mari a noastre, sunt pe calea refacerii.

Noul an în care am intrat deschide perspectivele unei însănătoșări generale a vieții noastre economice-financiare. Aceasta și în urma acțiunii viguroase a Băncii Naționale pentru reducerea generală a dobânzilor, atât la împrumuturi, cât și la depuneri.

Să sperăm, că acțiunea va fi încoronată de succes deplin.

## Bugetul Statului pe 1928.

La 17 Decembrie 1927 s'a promulgat bugetul statului pe exercițiul 1928, botezat de dl Ministru de finanțe „bugetul de așteptare“.

Totalul venitelor și cheltuielilor este estimat la Lei 38.350,000.000, ceea ce arată un spor de

cea 5 miliarde față de anul trecut, deci o desmințire a optimismului din bugetul vechiu, unde lăsa să se vadă posibilitatea de „încetinire în creșterea veniturilor Statului“.

În bugetul acesta nu se cuprinde, bugetul C. F. R., P. T. T., a Casei de Pensiuni, Casei de Depuneri, ale Eforiei Spitalelor civile din București, ale Epitropiei Sf. Spiridon din Iași și a Casei Muncii C. F. R.

În raportul bugetului anului 1928 se recunoaște întrucâtva fiscalitatea excesivă, ce apasă cetățenii și în special producția națională.

Dar aceasta nu împiedecă ca veniturile să se sporească cu aproape 5 miliarde față de anul trecut. Știind ce grea sarcină a fost impozitele pentru producție în anii precedenți, nu putem prevedea cum va putea suporta acest nou adaus de sarcini.

În chestiunea cea mai importantă, ce ne privește, stabilizarea monetară, se face aluzii foarte vagi și lăsându-ne în aceeași incertitudine. — Deci așteptăm.

Venitele bugetului de Lei 38.350,000.000 se compun din:

Impozite directe . . . . .	Lei 7.282,000.000
„ indirecte . . . . .	„ 15.297,000.000
Taxele de timbre și impozitul pe acte și fapte juridice . . . . .	„ 3.600,000.000
Monopolurile Statului . . . . .	„ 7.461,850.000
Domeniile Statului . . . . .	„ 935,100.000
Serviciile publice și altele . . . . .	„ 3.774,050.000
	<u>38.350,000.000</u>

Cheltuieli sunt:

Ministerul de Războiu . . . . .	Lei 7.830,500.000
„ „ Finanțe . . . . .	„ 14.736,176.000
„ „ Instrucție . . . . .	„ 4.732,289.000
„ „ Culte și Arte . . . . .	„ 1.295,976.000
„ „ Interne . . . . .	„ 2.081,300.000
„ „ Lucrări Publice . . . . .	„ 354,869.000
„ „ Justiție . . . . .	„ 1.077,440.000
„ „ Agricult. și Dom. . . . .	„ 1.386,600.000
„ „ Industrie și Com. . . . .	„ 510,079.000
„ „ Afaceri streine . . . . .	„ 98,165.000
„ „ Sănătății Publice și Oerol. Soc. . . . .	„ 1.181,347.000
„ Muncii . . . . .	„ 240,100.000
„ Comunicațiilor . . . . .	„ 712,040.000
Prezidenția Consiliului de Min. . . . .	„ 13,128.000
	<u>Total: Lei 36.250,000.000</u>
Fond pt. credite suplimentare . . . . .	„ 1.000,000.000
Diverse . . . . .	„ 1.100,000.000
	<u>Lei 38.350,000.000</u>

Din comparația cifrelor constatăm, că bugetul nostru este în contrazicere cu o gospodărie modernă fiind impozitele indirecte considerabil

superioare impozitelor directe, ori ar trebui să fie chiar invers. Pe de altă parte venitele Domeniilor Statului nu sunt prea mari. La impozitele directe, impozitul pe venitul proprietăților agricole este evaluat la 1.200.000.000, asupra venitului mobilier cu cota de 3%: Lei 860.000.000, asupra venitului din comerț și industrie: Lei 1.500.000.000, asupra salariilor: Lei 1.600.000.000, asupra profesiunii libere: Lei 250.000.000, venitul global Lei 800.000.000. România este o țară eminentemente agricolă, ori impozitul pe venitele din industrie și comerț sunt superioare celui agricol.

Impozitul cel mai mare îl plătesc bieții salariați, mai mult chiar decât industria și comerțul și este disproporționat față de impozitul plătit de profesiunile libere, care plătește Lei 250.000.000.

Impozitul după profesiunile libere și cel global arată, că pe lângă toate că coeficientul de impunere este destul de mare, în special la cel global, și deși perceperea impozitelor este cam prea forțată, foarte mulți știu să scape de sub impunere sau să o reducă la minimum posibil.

La impozite indirecte cea mai mare sumă dau vămile cu cifra globală de Lei 9.200.000.000. La poziția taxei exportului constatăm cu plăcere o scădere considerabilă fiind pe 1928 evaluate la Lei 2.250.000.000, față de anul 1927 cu Lei 4.000.000.000. În schimb la taxa de import constatăm cu regret o creștere excesivă și anume pe anul 1927 a fost Lei 2.500.000.000, iar pe anul 1928 sunt evaluate la Lei 6.800.000.000. Deci un surplus de Lei 4.300.000.000. Astfel că scumpetea vieții nu se va opri în anul curent, ci va crește.

Alcoolul deasemenea este un izvor important pentru veniturile statului, figurând cu suma globală de Lei 2.964 mil., cuprinzând și taxa pe bere, vin și șampanie.

Cifra afacerilor și impozitul pe lux constituie un venit de 2 miliarde.

La creditele extraordinare remarcăm fondul pentru înlesnirea creditului necesar construcțiilor de locuințe ale funcționarilor Lei 100.000.000 este un început foarte timid, ca să nu zicem nimic, pentru ameliorarea crizei de locuințe.

Sporul bugetului prezent cu 4.960 mil. față de cel din anul trecut și de Lei 9.100 mil. față de cel din 1926, dat fiind capacitatea de producție și așa redusă a tuturor ramurilor economice, criza financiară în care ne sbatem dela războiu încoace, nu ne îndreptățește la mult optimism pentru noul an.

Acest buget fără C. F. R. și P. T. T. este aproape dublul circulației fiduciare: cu drept cuvânt ne putem întreba, cum vor corespunde

încasările cu evaluările bugetare? Noi dorim, din tot sufletul, să trecem cu succes și această nouă încercare a economiei noastre naționale.

## Impozite. Legea timbrelor.

### Taxarea depozitelor și conturilor curente.

Ministerul de finanțe, direcția timbrului, a trimis tuturor administrațiilor financiare din țară următoarele dispozițiuni privitor la modul de interpretare a articolelor 14 și 15 din legea timbrului:

*Impunerea depozitelor.* — Toate operațiunile băncilor fiind trecute prin conturi, prima chestiune, ce se ridică în aplicarea art. 14 § 5 legea timbrului este de a se recunoaște un cont de depozit de celelalte conturi.

La încheierea contului, ori când s'ar face, se vor adăuna numerile creditoare și debitoare. Dacă numerile creditoare întrec pe cele debitoare caracterul contului este un depozit și urmează a se percepe impozitul legal și anume de 0.05 la sută sau 0.02 la sută, dupăcum depunerea s'a făcut fără termen sau cu termen mai mic de șase luni (0.05 la sută) sau dacă s'a făcut pe termen mai mare de șase luni (0.02 la sută).

Impozitul lovește soldul creditor cel mai ridicat în intervalul pe care s'a făcut încheierea.

Dacă depozitele au fost ridicate înainte de 1 Mai, deși prima încheiere a contului s'a făcut după această dată, adecă sub imperiul legii care impune depozitele, totuși întrucât suma a fost ridicată la o dată anterioară punerii în aplicare a legii, aceste depozite nu sunt impozabile.

Depozitele însă, cari existau la 1 Mai 1927 și cari au continuat să existe majorate sau micșorate trebuiau taxate, la cifra maximă, la prima încheiere.

Pentru încheierile următoare impozitul se va percepe numai la diferența ce depășește suma lovită de impozit la încheierea precedentă.

Sumele depuse în mod provizoriu cu un scop precis și determinat spre a fi transmise cu orice titlu, nu intră în categoria depozitului și nu sunt impozabile.

Deasemenea sumele creditate de bancă, rezultând din orice alte operațiuni, cum ar fi o decontare a unei vânzări de titluri, cupoane de vize, etc. sau cari s'au depus spre a fi ridicate de altă persoană, societate și care nu au rămas în contul clientului mai mult de zece zile se consideră, ținând seamă de intenția părților, ce nu intră în categoria depozitului impozabil chiar dacă se bonifică dobândă.

Impozitul datorat va trebui vărsat la autoritățile fiscale cu un tablou în termen de cel mult 30 zile dela încheierea contului (vezi și decizia comis. centrale a timbrului din 5 Iulie 1927).

*Impunerea creditelor în cont curent deschis.* — Contul intră în categoria creditelor acordate și deci impozabile cu 0.20 la sută dacă la închiderea contului numerile debitoare sunt superioare celor creditoare.

Impozitul de 0.20 la sută se aplică numai creditelor deschise, adică care nu sunt acoperite cu alte garanții pentru care se plătește un impozit separat, de exemplu garanții ipotecare (1.20 la sută), cesiune (0.50 la sută), gaj de efecte, cereale, mărfuri (0.30 la sută).

Impozitul de 0.20 la sută lovește soldul maxim dela data de 1 Mai, intrarea în aplicare a legii până la prima închidere. La închiderile ulterioare se va taxa numai diferența, cu care soldul maxim următor, depășește soldul taxat.

Dacă se găsesc bănci cari din eroare nu au achitat impozitul asupra soldului maxim la prima închidere a contului, ministerul vă autoriză să le primiți acest impozit — fără amendă — la închiderea din 31 Decembrie 1927.

Se înțelege că la închiderile ulterioare se va taxa diferența ce întrece soldul maxim la 31 Decembrie 1927.

## Invitare la abonament și rugare.

Adresăm tuturor abonaților și sprijinitorilor de pân' acum ai Revistei noastre rugarea, să binevoiască a-și înoi din bună vreme abonamentul pe 1928, iar cetitorilor, cari încă n'ar fi abonați, să intre în șirul abonaților noștri, dând astfel sprijinul material necesar acestui vechi organ de publicitate financiar-economică. Cluj / Central

Rugăm îndeosebi direcțiunile institutelor de bani și ale întreprinderilor etc. să se folosească de coloanele revistei noastre pentru publicarea anunșurilor lor oficiale, cum sunt bilanțul anual, convocarea adunării generale, concursuri etc. Manuscrisele publicațiilor menite să apară ca inserțiuni, rugăm a le expedia astfel, ca să ajungă în posesiunea noastră cel puțin cu 3 zile înainte de ziua expediției regulate a revistei noastre, care este ziua de Sâmbătă.

Abonații: institute ori particulari, cari sunt în întârziere cu plata abonamentului, sunt rugați ca deodată cu înnoirea abonamentului să achite și restanța de abonament.

Prețul abonamentului pe an, având în vedere scumpetea hârtiei, a tiparului și a expediției postale etc. s'a fixat în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—, pentru particulari Lei 400.—, pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—.

Taxa inserțiunilor s'a fixat cu Lei 6.— de fiecare em. □

Redacțiunea și administrațiunea se află în Sibiu, Strada Bayer No. 1—3.

Administrațiunea.

## CRONICĂ.

**Necrolog.** Dr. Gheorghe Popoviciu, protopopul Lugoșului, fost viceprezident al Senatului, membru în Consiliul de admin. a băncii „Albina“ Sibiu, a încetat din viață la 27 Decembrie 1927.

Răposatul a fost unul din fondatorii băncii „Lugoșana“, Lugoș, care la 1909, fuzionând cu banca „Albina“, s'a transformat în Sucursală a acestei bănci.

Dr. Valeriu Branișce, ziarist și publicist, în Lugoș, membru în Consil. de admin. a băncii „Albina“ Sibiu, a încetat din viață la 1 Ian. 1928.

**O rectificare.** „Gazeta Gazetarilor“ din Cluj în Nr. 1 dela 1 Ian. 1928, sub titlul „Nu avem criză în Ardeal“? atribue dlui I. I. Lăpedatu, fost ministru de finanțe și prezidentul „Solidarității“, că în ședința ultimă a „Asociațiunii Generale a Băncilor“ în București ar fi făcut declarația, că în Ardeal nu este criză financiară.

Precum suntem informați declarația nu s'a făcut în forma publicată de „G. G.“. Dl Lăpedatu dimpotrivă a declarat că în Ardeal există o criză de producție și de consumație, care ici-colea a dus, în lipsă de plasamente, chiar la oarecare abundență pe numerar la unele bănci.

**Contencios propriu la Sucursala băncii „Albina“ din Cluj.** Precum suntem informați Consiliul de administrație a băncii „Albina“ din Sibiu, în ultima sa ședință pleneră dela finele a. tr., în continuarea acțiunii sale de organizare internă, inaugurată înainte cu câțiva ani, a decis înființarea unui Contencios propriu la Sucursala Cluj a acestui institut.

Titularul noului serviciu de contencios, care urmează a fi ales prin concurs, va fi încadrat în corpul funcționarilor băncii și va fi obligat să se dedice exclusiv serviciului său de jurisconsult și avocat al Sucursalei, cu excluderea practicii avocațiale particulare.

**Băncile Unite Economică și Hipotecară, Cluj,** societate cu capital de Lei 10,000,000 a încetat plățile — pe neașteptate. Motivele crachului: operațiuni riscate și în disproporție cu mijloacele proprii, luxul, cheltuielile exagerate. După depuneri plătea dobânzile cele mai urcate de pe piața Clujului. Sunt interesate la aceasta bancă, ca creditori, Sucursalele câtorva bănci din capitală și — durere — și număroși deponenți Români, atrași de dobânzile urcate ce li se plătea.

În Consiliul de admin. al băncii falite sunt — de dragul naționalizării — și câțiva Români distinși din Cluj, între cari un cunoscut economist al nostru.

**Retragerea Coroanelor din circulațiune.** Taxa de 5% o supoartă deponenții, iar nu băncile depozitare. E interesant că deși au trecut șapte ani dela schimbarea Coroanelor și azi sunt

încă o mulțime de procese în curs, în care se desbate chestiunea, cine suportă taxa de schimb. Și ce este și mai interesant, s'a întâmplat în zilele trecute, că o bancă, care a avut în epoca schimbului o sumă mare de Coroane depuse la o altă bancă, a somat pe cea din urmă, să-i restituie taxa de schimb de 5%, ce i-o reținuse la lichidarea contului, referindu-se la un deciz al Curții de Apel din Brașov Nr. Ca. 498, 16/926 din 24 Septembrie 1926.

Pentru orientarea cetitorilor noștri, comunicăm, că potrivit legii, nu depozitarii, ci deponenții au a suporta taxa de schimb de 5%, la sumele mai mari de o sută mii Coroane, reținută de stat și în caz de nevoie, îi îndrumăm să ce-tească motivarea împede a decizului Curții de Casație S. 3 Nr. 1178 din 12 Decembrie 1926. Asupra acestei chestiuni vom mai reveni. a. c.

\*

**Un mic exemplu.** Un notar comunal a încasat dela țăranul T. A. din comuna sa suma de Lei 700.—, zis șaptesute Lei, pentru că i-a completat o blanchetă de informațiune a unei bănci, dela care solicită (țăranul) un împrumut de Lei 4000.—.

Din nenorocire pentru țăran, banca i-a acordat împrumutul solicitat, și pentru interese pe  $\frac{1}{4}$  de an i-a luat Lei 240.—, ceea ce corespunde la 24% anual. Deci notarul încasând pentru informațiune Lei 700.—, ceea ce corespunde la de trei ori cât i-a luat banca, i-a luat 70% anual; fiindcă informațiunea se reînnoește la fiecare regulare.

Un alt caz. O bancă vrea să încasseze creanța sa de Lei 50.000.— capital și accesorii prin licitație imobiliară. Fiind nevoie la cererea de licitație de certificat de dare și evaluare, notarul comunal, — conform tarifului, — a pretins pentru acest certificat Lei 10.000.— onorar, pentru că a completat blancheta trimisă de bancă cu vre'o 10 cifre.

Se știe, că Banca Națională, ca prima instituțiune de credit privilegiată în stat, intenționează prin votări de credite noi și prin reforma legii bancare să contribuie la asanarea situației economice a țării. Intențiune, fără îndoială, foarte laudabilă. Din exemplul citat mai sus, și care nu e un caz izolat, însă, se poate convinge oricine că criza economică nu se poate sană numai prin măsurile impuse de autoritatea Băncii Naționale, dacă, în cazul nostru, nu se va sana și administrația statului, ori, fiindcă notarul din chestiune zice că a procedat corect și a aplicat numai tariful legal, dacă nu se va schimba și regulamentul și tariful notarilor comunali. Căci ce folos pentru economia națională, dacă notarii, cu toate că

băncile vor reduce etalonul de interese la un minim, vor persista de a percepe astfel de taxe ruinătoare pentru talpa țării?

Dar exemple de acestea se găsesc și în alte instituțiuni de ale statului, cari toate laolaltă contribuie în mare măsură la criza generală economică.

Din acest mic exemplu, se poate face deducțiunea, că sforțările Băncii Naționale, nu vor putea fi încununat de un deplin succes, dacă nu se va încerca în acelaș timp și sanarea celorlalte multe rele cari influențează criza generală economică.

a. c.

## Publicațiune.

Subsemnatele bănci au hotărât, că începând dela 1 Ianuarie 1928 vor reține deponenților din dobânzile, ce au să primească după depuneri, fie ele pe livrete, fie în cont curent, atât impozitul mobilier de 10% stabilit în art. 22—24 din Legea pentru unificarea contrib. directe, cât și impozitul proporțional de 0.02% resp. 0.05% prevăzut de Noua Lege a timbrului din 1927 art. 14 § 5 punct 6, întrucât aceasta din urmă nu ar fi fost reținut și până acum dela punerea în aplicare a Legii noi de timbru.

Acestea se aduc la cunoștința onor. depunătorilor numai pe această cale.

Sibiu, în 19 Decembrie 1927.

### „Albina“

*instituit de credit și de economii.*

### „Americana“

*Banca comercianților, industriașilor, meseriașilor și agricultorilor, societate pe acții, Sibiu.*

**Banca Agrară Timișană, s. p. a.**  
*Sucursala Sibiu.*

**Banca Ardeleană și Casă de Economie, s. a. r.**  
*Sucursala Sibiu.*

**Banca Centrală pentru Industrie și Comerț, s. a.**  
*Filiala Sibiu.*

**Banca de Industrie și Comerț din Sibiu, s. a.**

**Banca Medieșană, soc. an.**  
*Sucursala Sibiu.*

**Banca Oașia**  
*Societate pe acțiuni, Sibiu.*

**Casa Centrală de Economii în Sibiu.**

**Institutul de Credit Fonciar din Sibiu.**